

ECOLOGISCH BERMBEHEER, BOKASHI EN GOED BOEREN

[PILOT] Groen Goed in Oost Gelre

TOEPASSING

Bodemverbetering, Bokashi

WAAR

Gemeente Oost Gelre

KETENPARTNERS

- Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Groen Goed
- Gemeente Oost Gelre

DOORLOOPTIJD PILOT

Vanaf juni 2017

WELK TYPE MAAISEL

Bermmaaisel uit ecologisch bermbeheer

HOEVEEL MAAISEL

40 ton maaisel in 1 Bokashi-kuil

WIE LEVEREN HET MAAISEL

Groen Goed op verzoek van gemeente Oost Gelre

AFNEMER(S)

Deelnemende agrariër

In september 2017 ging de eerste Bokashi-kuil in Oost Gelre weer open. In twee maanden tijd is 40 ton bermgras omgetoverd tot bodemverbeteraar voor de landbouw. Daarmee is de lokale koolstofkringloop weer gesloten.

Houd organische stof in het gebied

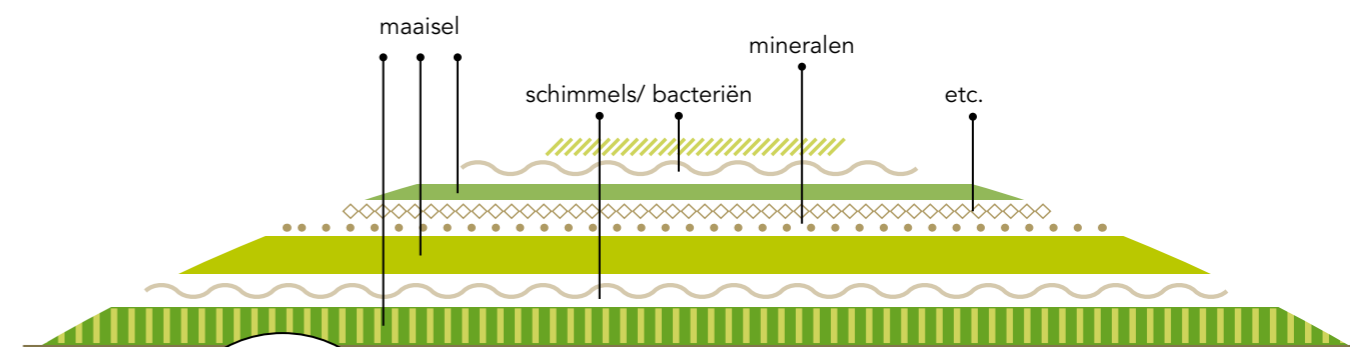
De gemeente Oost Gelre heeft het ecologische bermbeheer uitbesteed aan de Vereniging Agrarisch Groen Goed. Dat is een vereniging van agrariërs en streekbewoners uit de omgeving van Lichtenvoorde, die zelf verantwoordelijk zijn voor het behoud en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden. Dat alles in relatie tot duurzame economische landbouwontwikkeling. Om bloemrijke bermen schraal genoeg te houden, en om te voorkomen dat er stikstof en fosfaat uit het maaisel in de sloten terecht komt, werd het materiaal tot voor kort eenvoudig afgevoerd. Jos te Molder, coördinator ANV

Groen Goed: "Het idee is om van bermmaaisel iets te maken dat nog waarde heeft. In eerste instantie ging het bermmaaisel daarom naar een bio-vergistingsinstallatie. Maar daar konden we dit jaar niet terecht, omdat de installatie gerenoveerd werd."

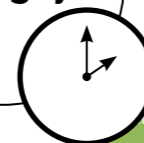
Via Circulair Terreinbeheer kwamen de mensen van Groen Goed op het idee om met Bokashi te werken. "Daardoor kan de organische stof in het bermmaaisel gebruikt worden als grondverbeteraar in de landbouw. Op die manier ontstaat er weer een gesloten kringloop van organische stof in het gebied zelf. Het eindproduct moet dan wel aan bepaalde specificaties voldoen, bijvoorbeeld dat het onkruidvrij is."

Logistieke uitdaging

In de Groen Goed pilot gaat het om 40 ton bermmaaisel, dat in juni 2017 werd geoogst. Daarna werd het ingekuild en bewerkt op het erf van een agrariër in de buurt. Hoe ging dat? "We wisten vooraf dat het om 40 ton maaisel zou gaan. Maar het logistieke proces eromheen hebben we onderschat. Het aanleveren van maaisel gebeurde tussen het andere (boeren)werk door, dus als er tijd over was. Daardoor lag de kuil misschien te lang open. De volgende keer moeten we beter nadenken over het inroosteren van onze zzp-ers om het maaisel op tijd en efficiënt aan te leveren."

Timing is belangrijk

Logistiek goed organiseren

Ook het weer blijkt een factor om rekening mee te houden, zeker voor de eerste laag Bokashi. "In het begin van de pilot was het extreem droog. Daardoor kregen we ook heel droog maaisel in de kuil. De eerste wagen met gras woog maar 750 kilo. Daar moest dus water bij om het omzettingsproces op gang te krijgen. De latere wagens, met dezelfde volumes gras, wogen wel 3000 kilo. Dat scheelt."

Breekbare brosse vezels

Twee maanden later ging de kuil weer open. Is de proef gelukt? "Op het oog zag het vezelmateriaal er nog hetzelfde uit als voor het inkuilen met Bokashi, alleen breekbaarder en brosser. Het materiaal is bemonsterd en wordt nu geanalyseerd. Hoe het zit met de (mineralen)samenstelling moet dus nog blijken."

Vervolg? "Wij willen zelf graag verder met Bokashi. Maar er is nog veel meer mogelijk om de waarde van dit type bermmaaisel beter te benutten. Dat geldt ook voor het maaisel van het waterschap. Ideeën genoeg. De discussies gaan op dit moment vooral over vermeende juridische belemmeringen en (transport)kosten als je pilots met maaisel zou gaan opschalen. Die onduidelijkheid over eventuele wettelijke belemmeringen moeten dus eerst de wereld uit." ∞

